

Contact: iun.maasduinen@live.nl

<https://www.facebook.com/Maasduinen2017/>

<http://smokkelpad.nl/>

Pagina 2	Werkgroepen
Pagina 3-4	OPROEP IVN Jeugd
	Webcam link
	Afscheid Jan Heuvelmans
Pagina 5-6	Programma in Maart
	vooruitkijken naar April
Pagina 7	Lentefotowedstrijd
Pagina 7-9	Uitslag Winterfotowedstrijd
Pagina 10-11	Knotwilgen snoeien
Pagina 12-13	Bouwen op het Smokkelpad
Pagina 14	de egel box
Pagina 15	Natuurpad Volg de Das met een volle poel
Pagina 16-18	Zomerbiotoop boomkikkers vernield
Pagina 19-20	Monitoring Gladde slang en hazelworm
Pagina 21	IVN Limburg

Werkgroepen

IVN Bestuur de Maasduinen

Voorzitter	Ton Wetjens	Tel. 077-4722870
Penningmeester	Hans Billekens	Tel. 06-14132768
Secretariaat	Annet Weijkamp	Tel. 077-4731244
Bestuurslid	Ritsaart Blaisse	Tel. 077-3745100
Bestuurslid	Henny Martens	Tel. 06-30612548

IVN Werkgroepen de Maasduinen

Programmacommissie: Ritsaart Blaisse en Henny Martens

- Jeugd & Jongeren: Jose Wennekers jose.wennekers@outlook.com
- In Veilige Handsen: Jose Wennekers en Peer Maas
- Natuur Beheer: Henk Wennekers henk.wennekers@outlook.com
- Natuurpad 'Volg de Das': Sraar Geelen Tel: 06-22196724
- Natuur in de stad 'Venlo': Sjeng Vissers sjma@home.nl
- Scharrelkids 'Smokkelpad': Ton Wetjens awett@hetnet.nl

- Amfibieën & reptielen: Ton Wetjens Tel: 077-4722870
- Vlinders: Henny Martens henny.martens@hotmail.nl
- Vleermuizen: Albert Raaijmakers Tel: 06-37489718
- Roofvogels en Vogels: Theo Lommen Tel: 06-51786669
- Zoogdieren: Ron Keijers ronkeijers@hotmail.com

Eind Redactie Nieuwsbrief: Annet Weijkamp

annet.weykamp@telfort.nl

Beheerder IVN Website: Wiel Jacobs

ivn.maasduinen@live.nl

Oproep IVN-jeugd

Montessorischool, 23 maart

Opschonen Maasoever, 26 maart of 2 april

Kidsparty, 9 en 10 april

Talentencampus, 21 april

IVN werkt aan een (be)leefwereld waar contact tussen kind en natuur vanzelfsprekend is, zodat ze spelenderwijs een band opbouwen met de natuur. Thuis, in de buurt en op school. Zo ontdekken ze zelf de waarde van de natuur. Goed voor het kind en goed voor de natuur.

Doe mee!

Nu de coronaperiode nagenoeg voorbij is hebben diverse scholen ons gevraagd om samen met hen een leuke dag te organiseren.

- Op 23 maart a.s. gaan we met de Montessorischool naar het Smokkelpad bij Jagersrust.
- 9 en 10 april vindt de Kidsparty plaats in de Kasteeltuinen in Arcen.
Zie voor meer info: [Kidsparty 2022 | IVN](#)
- Rond 21 april, met de Talentencampus, vissen naar waterdiermpjes in de buurt van de school.

Voor deze activiteiten én voor de toekomstige activiteiten van de jeugdwerggroep zoeken we vrijwilligers, die de jeugd mee willen begeleiden. Je hoeft niet bang te zijn dat je niet over voldoende kennis beschikt. Samen hebben we meer kennis in huis over natuur, omgeving en milieu dan de kinderen van de basisschool.

Ons team van begeleiders is momenteel erg klein, eigenlijk te klein om aan alle verzoeken te kunnen voldoen, daarom zijn we op zoek naar aanvulling van onze **vrijwilligerspoule**.

- Op zaterdag 26 maart of 2 april (weersafhankelijk) is de Maasoever weer aan de beurt. Na de overstroming in het zuiden ligt er naar verwachting veel zwerfpuil.
- We kunnen dus wel wat hulp gebruiken.

Meld je aan voor de vrijwilligerspoule en/of actie-schone-Maas

via e mail: jose.wennekers@outlook.com

Slechtvalk en Ooievaar terug op het nest

Slechtvalk Venlo - Slechtvalk Live Stream Nestkast - St. Martinuskerk te Venlo

Livestream ooievaarsnest weer actief! - Kasteeltuinen Arcen

Afscheid van Jan Heuvelmans

Op 9 februari kregen we het ureselijke bericht dat ons IVN lid Jan Heuvelmans was overleden.
Jan was al geruime tijd ziek.

Bij IVN Maasduinen was Jan lange tijd de leider en regelaar van de Vlinderwerkgroep.

Vooraf het "nachtvlinders" was zijn ding. Tijdens de vele nachtvlindersessies werden de motjes vaak al op afstand door Jan herkend als ze aan kwamen vliegen. Ook de vele dagvlinderexcursies en inventarisaties werden door Jan georganiseerd. In zijn laatste "moeilijke" jaren kwam Jan geregeld nog even geïnteresseerd kijken bij onze nachtvlinderactiviteiten.

Jan blijft in onze herinnering als een vriendelijke man, fanatiek en gedreven, vooral in de vlinderwereld.

Wij wensen Camilia heel veel sterkte met dit grote verlies.

Programma in maart

Activiteiten werkgroep beheer

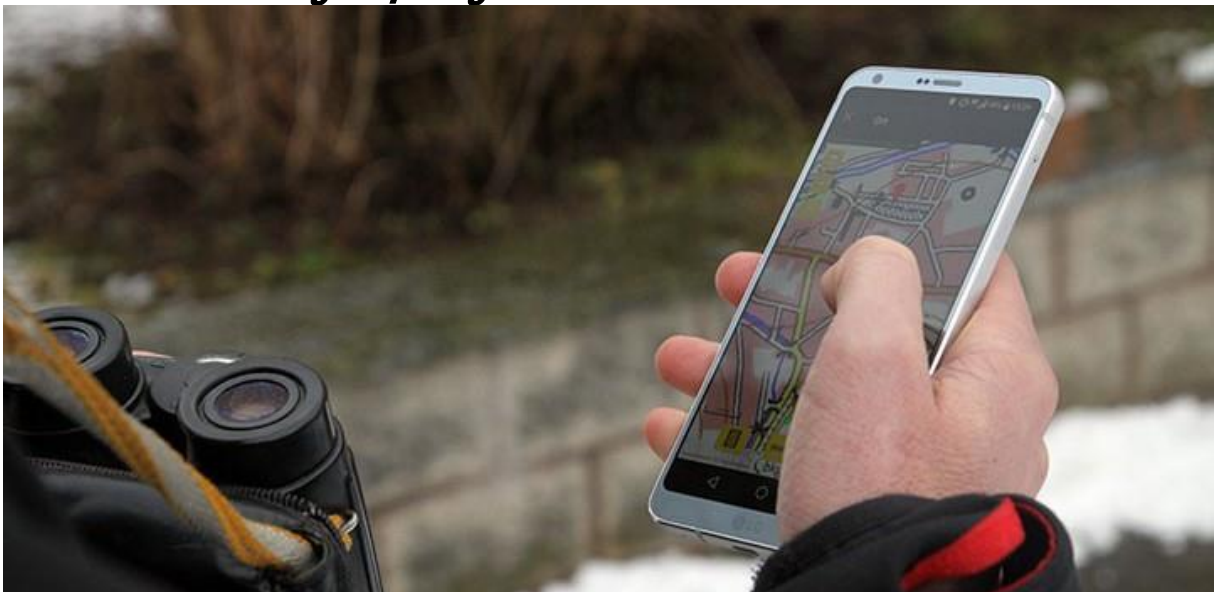
5 maart van 9.00 tot 12.00 uur: uitdunnen bij het Zwart Water

12 maart van 9.00 tot 12.00 uur: in het kader van NLDoet, onderhoud in de bongerd 'den Alde Bekker' achter de Rozenhof in Velden.

26 maart van 9.00 tot 12.00 uur: Actie Schone Maasoever bij de veerpont naar Grubbenvorst met IVN Jeugdwerkgroep

Voor meer info en aanmelden kun je terecht bij: henk.wennekers@outlook.com

Activiteiten werkgroep vogels

6 en 20 maart: vogels monitoren in het Vreewater

27 maart: vogelexcursie naar de Hamert

Voor meer info en aanmelden kun je terecht bij: Theo Lommen 06-51786669

Project search page | NLdoet

- # jonge bomen planten
- # onderhoud van de Bongerd
- # Help de zoogdieren
- # Nestkast voor ransuilen

IVN Maasduinen presenteert

Vrijdag 11 maart een lezing in café-feestzaal 't Ven
Straelseweg 359 in Venlo vanaf 19.30 uur
over 'de echte wildernis in Scandinavië'
door Bert Morelissen.

Graag aanmelden bij Henny.martens@hotmail.nl

Vooruitkijken naar april

IVN Maasduinen presenteert

Vrijdag 15 april een lezing in café-feestzaal 't Ven vanaf 19.30 uur over

'het DNA van de terrassenmaas en de natuur
en processen, die daarbij horen.. '

door Bart Peters van bureau Drift

Lentefotowedstrijd

Met onmiddellijke ingang kun je weer foto's inzenden voor de Lentefotowedstrijd.

Je mag ook nu weer zoveel foto's insturen als je wilt.

Alles wat met het voorjaar te maken heeft is welkom; bloeiende voorjaarsbloemen of andere bloesem, een zwevende hommel, honingbij, vogels, enz.

Alleen nestfoto's worden niet geaccepteerd.

De beste vijf inzendingen krijgen weer een leuke prijs.

Geef je fantasie de vrijheid en doe mee! Stuur je foto's per e-mail naar

henny.martens@hotmail.nl.

De uitslag van de Lentefotowedstrijd verschijnt in de Nieuwsbrief van juni 2022, met tevens een uitnodiging voor de Zomerfotowedstrijd.

Uitslag winterfotowedstrijd

1. Gerard Roes: Torenuvalk - 34 punten
2. Mart Vissers: Zwart Water - 31 punten
3. Ron Keijers: Blauwe kiekendief - 30 punten
4. Ton Wetjens: Heidelandchap - 29 punten

Winnaar: Gerard Roes

Knotwilgen snoeien.

Een regelmatig terugkerende activiteit van de werkgroep beheer.

Een knotwilg, vaak een schietwilg (*salix alba*), is een wilg die een aantal jaren na het planten op ongeveer twee meter hoogte wordt afgezaagd, en daarna wordt de wilg iedere drie tot vijf jaar geknot door nieuw uitgelopen takken weg te snoeien, waardoor de kenmerkende knot ontstaat. Vroeger gebeurde dit omdat de takken gebruikt konden worden voor veel verschillende doeleinden, zoals het maken van afscheidingen en beschoeiing of gebruiksvoorwerpen zoals gevlochten manden. Tegenwoordig is dat echter niet meer rendabel, en zijn het voornamelijk overheden en organisaties op het gebied van natuurbehoud die zich nog bezighouden met het knotten van wilgen, om zo te voorkomen dat de knotwilgen uit ons landschap verdwijnen.

Voor het werk.

Voor het knotten van wilgen heb je een snoeischaar, takkenschaar, snoeizaag, beugelzaag of kettingzaag nodig. Dunne takken kun je met de snoeischaar afknippen tot op de knot zelf. Voor dikkere takken kun je de snoeischaar niet gebruiken en zul je al naargelang de dikte van de takken ander gereedschap nodig hebben. Zaag de dikke takken eerst tot op ongeveer twintig centimeter van de knot af en niet gelijk aan de knot zelf. Deze takken zijn namelijk zwaar en wanneer u deze te dicht op de knot afzaagt is de kans op scheuren in de knot erg groot.

Wanneer u alle dikke takken op deze wijze heeft afgezaagd kunt u daarna de laatste twintig centimeter van deze takken ook wegzagen, om zo een mooie knot te krijgen.

De winterperiode is de beste tijd om te snoeien, omdat het broedseizoen voor vogels is afgelopen. In het voorjaar en zomer is de kans groot dat je bewoonde vogelnesten tegenkomt, want de wilg is namelijk een geliefde broedplek voor vogels.

Wanneer eenmaal is begonnen met het knotten van een wilg, dan kan daar ook niet meer mee worden gestopt. Wilgen groeien namelijk erg snel, en wanneer een knotwilg niet op tijd wordt geknot dan groeit de kruin op de knot sterk uit. De takken van de knotwilg worden dan zo zwaar dat de boom kan inscheuren of zelfs omvallen. De knotwilg is een boom die een positieve bijdragen levert aan de biodiversiteit. De knot van wilgen is een bron van nieuw leven zoals insecten, schimmels, vogels en muizen. In veel knotwilgen broeden al vroeg in het voorjaar steenuilen. Mezen zijn ook dol op de holtes die ontstaan in de knotten.

In het landschap zien we vaak dat knotwilgen in een laan worden geplant. Vaak langs een weggetje of een sloot. In veel gevallen wordt de hele laan met bomen in één jaar gesnoeid. Dat is jammer want de schuilplek voor vogels in de winter en de bloei, die belangrijk is voor bijen, gaat hierdoor tenminste 1 jaar verloren. Wanneer je knotwilgen in een laan gaat snoeien, kun je beter de bomen om en om snoeien. De snoei verdeel je dus in twee jaar. Ieder jaar snoei je 50 procent van de bomen. Bij de Rozenhof kiezen we voor een cyclus van 3 jaar. Elk jaar wordt dus 1/3 van de bomen geknot.

De samenwerking met de gemeente Venlo verloopt prima, wij knotten en de gemeente voert de takken af naar het Smokkelpad. Daar kan de jeugd aan de slag om met het snoeihout tipi's te maken.

Het eindresultaat.

Ingezonden door
Henk Wennekers

Natuurspeelplaats 'Smokkelpad'

Onderhoud en bouw nieuwe dingen

Het is winterdag. Vaak niet het beste weer om in de natuur te werken.

Ook deze maandagmorgen 14 februari. Het waait behoorlijk en de temperatuur is rondom het vriespunt.

Toch is een aantal van de vaste onderhoudsploeg, zoals gewoonlijk op maandagmorgen op het Smokkelpad aan het werken.

Op de foto Harrie, Wiel en Jos die het geraamte van een nieuwe tipi voor de Scharrelkids aan het opbouwen zijn op de Duitse zijde van het Smokkelpad.

Er worden 8 nieuwe tipi's geplaatst op verschillende plaatsen op het Smokkelpad.

Het afbouwen kunnen de kinderen straks zelf doen.

De komende weken worden er enkele vrachtwagens snoeihout aangeleverd. Hiermee kunnen de kinderen zelf in de bossen van het Smokkelpad de hutten afbouwen.

Of elders in het bos opnieuw opbouwen, want dat laatste vinden ze zelfs heel leuk.

In de maand januari is er volop gewerkt om het grote insectenhotel, dat bij de smokkelvallei stond weer opnieuw op te bouwen. In de Kerstvakantie is het, toen het erg waaide omgevallen. Op de foto het nieuwe insectenhotel in wording.

De bouw is verzorgd door Harrie en Wiel. De aankleding wordt op vakkundige wijze door Jos gedaan. In het voorjaar hebben de insecten weer een mooi onderkomen en zoemt het er op zonnige dagen weer volop.

Ingezonden door Ton Wetjens

De egel box door Gerda Cremers

Mijn eerste kennismaking met de egel in onze tuin was een paar jaar geleden. Ik had toen aardbeienplanten in potten aan een dikke stalen balk gehangen in onze tuin. Stom genoeg hadden wij daar toen ook, als bescherming, een net voor gehangen. Wisten wij veel... toen ik dus aardbeien wilde plukken voor het ontbijt zag ik onderin het net een klein egeltje vastzitten. Hij kon geen kant meer op en had zich helemaal in het net opgerold. Dus gauw een schaar gehaald en het kleine egeltje eruit geknipt. Omdat hij zich nog steeds had opgerold konden wij met geen mogelijkheid het net verwijderen uit zijn stekeltjes. Op aanraden van de dierenambulance die onze zoon inmiddels had gebeld, hebben wij hem in een doos gezet met wat kattenvoer en een bakje water en verder even laten bijkomen. Tot onze verrassing was hij gauw genoeg aan het eten en konden we het stukje net ook verwijderen.

Inmiddels was de dierenambulance ook gearriveerd, maar die konden dus verder niks meer doen en raden ons aan het diertje gewoon vrij te laten.

Door dit voorval ben ik mij meer gaan verdiepen in dit zoogdiertje en zijn leefomgeving. Ik ontdekte daardoor dat onze tuin en die van de buren wel vaker bezocht werd door deze zoogdiertjes.

Op een ochtend werd ik verrast door een egeltje die daar gewoon in het gras lag te slapen. Dit is eigenlijk geen normaal gedrag omdat zij zich meestal verschuilen onder struiken en ook tussen hout opslag of in een oude schuur.

Ik heb toen verschillende voederplekjes gecreëerd in mijn tuin onder een oud krukje of onder een afdak van tegels en klinkers. Het nadeel hiervan is echter dat hier ook andere diertjes op af komen zoals muizen en ook jammer genoeg ratten. Ook kun je zelf van een Curver box een voederplek maken met een in- en uitgang. Dit om te voorkomen dat buurtkatten komen mee-eten.

Zie foto. De puc buizen moeten op zijn minst een doorsnede hebben van 12,5 cm.

Natuurpad volg de das:

Wandeling tussen knooppunt 81 en 18 – vrije toegang

Natuurpad 'Volg de Das' | Visit Noord-Limburg (visitnoordlimburg.nl)

De Amfibieën poel kwam na weinig regen droog te staan.

IVN-werkgroep Volg de Das, heeft een systeem gemaakt dat als er ook een kleine bui komt de poel weer gevuld wordt.

Hierdoor zullen de plantjes en bestjes beter gedijen.

Ingezonden door Sraar Geelen

IVN-werkgroep Amfibieën en reptielen in rouw

3000 m² Zomerbiotoop boomkikkers is omgeploegd

Dramatisch is het dat het zomerbiotoop van de boomkikkers langs de Diepsteeg in Velden is vernietigd. Het complete braamstruweel aan de westzijde van de weg rondom een vruchtbare poel is verwijderd.

Wederom een voorbeeld dat er te weinig afstemming plaats vindt door Limburgs Landschap met onze leden van IVN Maasduinen.

Ontzettend jammer.

Foto van Ton Wetjens

Met een goede afstemming zouden er voldoende bramen kunnen zijn blijven staan langs de afrastering.

Gerard Roes appte mij dat het totale braamstruweel, geschat op 3000 m² compleet is verwijderd en de grond is omgeploegd. In de zomerdagen hebben wij: Jos Geurts, Gerard Roes en ik hier wel honderden jonge en volwassen boomkikkers waargenomen zonnend op de bramen.

Juist langs de Diepsteeg waar volop boomkikkers zitten, staan maar beperkt bramen.

En juist die geweldige braamstruwelen, die er stonden zijn nu weggehaald. Ook langs het zandpad zijn de bramen verwijderd. Om doodziek van te worden.

Het inbrengen van onze waarnemingen op waarneming.nl dat er boomkikkers zitten blijkt niet voldoende te zijn. Naast boomkikkers zaten er op de bramen ook veel vogelsoorten, zoals de sprinkhaanzanger [Vroege Vogels - Zingende sprinkhaanzanger - Bing video](#) en zeldzame insecten als de rouwende gouden tor [Rouwende gouden tor/White spotted rose beetle \(Oxythyrea funesta\) - YouTube](#)

Foto van Gerard Roes

Struweel gewoon weg zonder verstand te gebruiken en even op waarneming.nl te zoeken. Wat moeten en kunnen we ervan leren?

Er dient beter vooraf afgestemd te worden met o.a. IVN Maasduinen wat de plannen zijn. Ook als het gaat om nieuw gebiedsontwikkelingen.

Tot heden doet Limburgs Landschap zijn eigen ding en betreft het te weinig plaatselijke natuurliefhebbers die dagelijks in het veld zitten bij beheer en nieuwe ontwikkelingen.

Dat is ontzettend jammer!

Ik heb meteen contact opgenomen met Harrie Bussink. Ook hij betreurt het dat de verantwoordelijke uitvoerder binnen het Limburgs Landschap niet op de hoogte was van de situatie ter plekke en ook geen nauraag heeft gedaan bij collega's.

De resterende beheer werkzaamheden ter plekke worden meteen aangepast, zodat verdere biotoop vernietiging wordt voorkomen.

Tevens met Harrie Bussink afgesproken binnenkort aan tafel te gaan zitten om een en ander door te nemen. Om betere afspraken te maken hoe in de toekomst dergelijke situatie kunnen worden voorkomen.

Foto van Gerard Roes

IVN-werkgroep Amfibieën en reptielen

Monitoren Gladde slang en Hazelworm

Medio 2021 zijn een aantal leden van de IVN-werkgroep amfibieën en reptielen in samenwerking met st. Limburgs Landschap en Ton Lenders (de slangen specialist van Nederland) gestart met een onderzoek naar de aanwezigheid van slangen in Nationaalpark de Maasduinen.

De laatste 10 jaar heeft er geen onderzoek plaats gevonden.

In Nationaalpark de Meinweg hebben wel onderzoeken plaats gevonden.

In de Maasduinen is er weinig bekend waar en hoe groot de populatie slangen is.

Na een aantal gesprekken met st. Limburgs Landschap en Ton Lenders is een protocol afgesproken hoe dit onderzoek plaats vindt.

Om kennis van het gedrag en de biotoop van de slangen en hazelwormen op te doen hebben we onder leiding van Ton Lenders het nationaalpark de Meinweg bezocht.

Om tijdens het onderzoek de biotoop van de slangen niet te storen zijn er strikte voorwaarden gesteld door het Limburgs Landshap aan het onderzoek.

Hoe vindt het onderzoek plaats?

Het onderzoek vindt plaats door het uitleggen van platen.

Uit onderzoek elders blijken de slangen graag onder deze platen te liggen.

Dit is dus een met succes bewezen onderzoeksmethode. Op een aantal plekken in het Nationaalpark liggen nu platen. Onder deze platen ligt hooi.

De platen zijn voorzien van een onderzoekstikker en een plaatnummer.

Wekelijks vanaf het voorjaar tot einde herfst worden de platen onderzocht. Genoteerd wordt wat er onder de platen ligt. Dat kunnen muizen, amfibieën zoals salamander of pad zijn. Maar ook een hazelworm of gladde slang. De bevindingen worden in een Excel file vastgelegd en worden jaarlijks gerapporteerd aan Ravon en st. Limburgs Landschap.

Sinds september liggen de platen in de natuur. En het ziet er heel hoopgevend uit. Onder meer werd de kamsalamander aangetroffen onder een van de platen Van de kamsalamander was tot heden zelfs niet bekend dat deze soort ter plekke voorkwam. Maar er zitten soms ook zoogdierpjes onder de platen. De rosse woelmuis wordt regelmatig onder de platen waargenomen.

[Rossie de Rosse Woelmuis movie - Bing video](#)

Foto van Leugene Faasen

Het aantal waargenomen gladde slangen en hazelwormen in het najaar van 2021 overtrof alle verwachtingen. Hoopvol kijken we uit naar het voorjaar 2022 om een nog beter beeld te krijgen, hoe groot de populatie van deze diersoorten is.

Ingezonden door Ton Wetjens

IVN Limburg

Organiseert Kids Party “Robin Hood” voor
Jong Nederland, Scouting en IVN Jeugd
Op 9 en 10 april in kasteeltuinen Arcen.

Plan Boom

In de gemeente Venlo is op zaterdagochtend 12 maart bij Faassen Plants in Tegelen aanstaande een uitdeelactie van jonge boompjes. Bewoners uit de gemeente Venlo kunnen zich hiervoor sinds vanochtend aanmelden.

Het is een actie vanuit [Plan Boom](#), en wordt door de Natuur en Milieufederatie geregeld. NMF heeft IVN Limburg wel gevraagd of zij de contacten met de gemeente willen leggen en mee kon helpen bij het uitdelen en de aanmeldpagina wat we natuurlijk graag doen.

Ik wil hierbij de afdeling op deze actie attenderen. Let echter wel op, de inschrijving is vanochtend geopend en er hebben zich nu al meer dan 300 bewoners ingeschreven. We hebben maar plek voor zo’n 500.

Ongelooflijk, ik heb nog nooit zoiets meegemaakt. Wel positief natuurlijk dat zoveel mensen in de gemeente willen vergroenen.

[Uitdeelactie jonge boompjes gemeente Venlo | IVN](#)

e-learning

<https://natuuracademieonline.iun.nl/resources/natuur-algemeen-biodiversiteit-de-basis>

